

EDEBİYAT



ALLAH'A YAKARIŞ

KLASİK TÜRK ŞİİRİNDE DUA

CUMALİ TEKİN



dünbugün
yarın



Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendikleriyle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.



“dün” den öğrendikleriyle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2024, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 377

Edebiyat: 194

ISBN 978-625-6063-01-3

Sertifika No: 52315

Baskı Tarihi: İstanbul, 2024

Yazar: Cumali Tekin

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Dizi Editörü: Furkan Öztürk

Kitap Editörü: Fatih Yoldaş

Baskı Hazırlık: DBY Ajans

Baskı/Cilt:

Repro Bir Matbaacılık

(Sertifika No: 47381)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Allah'a Yakarış: Klasik Türk Şiirinde Dua

Cumali Tekin (Dr.)

Editör: Fatih Yoldaş

İstanbul : DBY Yayınları, 2024.

208 s. ; 13,5 x 21,0 cm (DBY Yayınları ; No. 377) ___ Dizin var.

ISBN 978-625-6063-01-3

1- Edebiyat 2- Eski Türk Edebiyatı 3- Dua

Bu kitap, Haziran 2023 tarihinde Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı doktora programı kapsamında Doç. Dr. Bekir Kayabaşı danışmanlığında savunulan "Klasik Türk Şiirinde Dua" adlı doktora tezinden üretilmiştir.



DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI

Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4

Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul

www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

Tel.: +90 212 526 98 06

İçindekiler

Kısaltmalar	12
Ön Söz	13
Giriş	17
1. Dua.....	17
2. Dua ve Kültür	18
3. Farklı Dinlerde Dua.....	19
3.1. Yahudilikte dua.....	19
3.2. Hristiyanlıkta dua.....	20
3.3. İslamiyet'te dua.....	22
BİRİNCİ BÖLÜM	
DUANIN NAZIM ŞEKİLLERİNDE VE TÜRLERİNDE	
ELE ALINIŞI / 25	
1. Nazım Şekillerinde Dua.....	25
1.1. Kasidede Dua.....	26
1.2. Gazelde Dua.....	36
1.3. Kıt'ada Dua	38
1.4. Mesnevîde Dua.....	41
1.5. Tercî' -bendde Dua	43
1.6. Terki'b-bendde Dua	45

1.7. Rubâ'ide Dua	48
1.8. Tuyuğda Dua	49
1.9. Murabba' da Dua	50
1.10. Musammatlarda Dua	52
2. Nazım Türlerinde Dua	58
2.1. Tevhidde Dua	58
2.2. Münâcâta Dua	63
2.3. Na'atta Dua	67
2.4. Mersiyede Dua	69
2.5. Medhiyede Dua	71

İKİNCİ BÖLÜM DUALARDA ALLAH'IN ESMASI VE PEYGAMBER İSİMLERİ / 77

1. Allah'ın İsimlerinin Dualarda Anılması	77
1.1. Allah	78
1.2. Rab	81
1.3. İlâh	83
1.4. Bârî	84
1.5. Mevlâ	85
1.6. Hakk	87
1.7. Settâr	88
1.8. Cebbâr	89
1.9. Muzill	90
1.10. Rezzâk	91
1.11. Şâfi	92
1.12. Rahmân	93
1.13. Rahîm	94
1.14. Kakhâr	95
1.15. Hâlik	96
1.16. Gaffâr	97
1.17. Fettâh	98

1.18. Kerîm	99
1.19. Mücîb	100
1.20. Vedûd	101
1.21. Hayy	102
2. Allah'ın Farsça İsimlerinin Dualarda Anılması	103
2.1. Hudâ	103
2.2. Perverdigâr	105
2.3. Kirdgâr	106
2.4. Yezdân	107
3. Dualarda İsmi Geçen Peygamberler	108
3.1. Hz. Muhammed	109
3.2. Hz. Âdem	110
3.3. Hz. Eyyûb	112
3.4. Hz. İdrîs	113
3.5. Hz. İlyâs	114
3.6. Hz. İsâ	115
3.7. Hz. İbrahim	117
3.8. Hz. Musâ	118
3.9. Hz. Nûh	119
3.10. Hz. Süleymân	120
3.11. Hz. Yûsuf	121
3.12. Hz. Hızır	123

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DUALARIN KİMİN İÇİN EDİLDİĞİ / 125

1. Şairin Kendisine Ettiği Dualar	125
2. Sevgiliye Edilen Dualar	128
3. Aşğın Kendisine Ettiği Dualar	130
4. Rakibe Edilen Dualar	131
5. Devlet Büyüklüklerine Edilen Dualar	133
5.1. Padişahlara Edilen Dualar	133
5.2. Şehzadelere Edilen Dualar	135

5.3. Sadrazamlara ve Vezirlere Edilen Dualar	137
5.4. Şeyhülislâmlara Edilen Dua.....	139
5.5. Diğer Yöneticilere Edilen Dualar.....	140
6. Ehlibeyte Edilen Dua.....	144

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DUALARIN YAPILMA SEBEPLERİ / 147

1. Şikâyet Bildiren Dualar.....	148
1.1. Sevgiliden Şikâyet	148
1.2. Bahttan Şikâyet.....	150
1.3. Ayrılıktan Şikâyet.....	151
1.4. Sosyal Hayattan Şikâyet	152
2. Dünyevi İstekler İçin Edilen Dua.....	153
3. Uhrevi İstekler İçin Edilen Dua.....	156
3.1. Tövbe ve Af Dilemek İçin Edilen Dualar.....	158

BEŞİNCİ BÖLÜM

YAPILIŞ ŞEKİLLERİNE GÖRE DUALAR / 163

1. El Açarak Dua Etmek.....	163
2. Yüz Sürerek Dua Etmek	164
3. Baş Açıp Dua Etmek	166
4. Kılıç Duası.....	167
5. Kadeh Duası.....	169
6. Mercan Duası.....	170
7. Hızır Duası	171
8. Devlet Duası.....	172
9. Karınca Duası	172

ALTINCI BÖLÜM

DUANIN VAKİTLERİ VE MEKÂNLARI / 175

1. Duanın Edildiği Vakitler.....	175
1.1. Seher Vaktinde Dua.....	176

1.2. Sabah-Akşam Vaktinde Dua	177
1.3. Ramazan Ayında Dua.....	178
1.4. Duanın Kabul Olduğu Anda Dua.....	179
1.5. Gök Kapısının Açık Olduğu Anda Dua	179
1.6. Namazda dua	180
2. Duanın Edildiği Mekânlar	181
2.1. Kâbe'de Dua.....	181
2.2. Dergâh/Asitânda Dua	182

YEDİNCİ BÖLÜM

DUADA TEVESSÜL (DUADA REFERANS) / 185

1. Allah'ın Zâtı ve Sıfatlarıyla Tevessül.....	186
2. Kur'an-ı Kerim ile Tevessül.....	187
3. Peygamber ile Tevessül.....	188
4. Ehlibeyt ile Tevessül.....	189
5. Tasavvuf Büyükleri ile Tevessül.....	190
6. Yapı ve Makamlarla Tevessül	190
7. Ramazan Ayı ile Tevessül	192
8. Cennet ile Tevessül	192
9. Diğer Unsurlar ile Tevessül.....	192

Sonuç	195
--------------------	-----

Kaynakça	199
-----------------------	-----

Dizin	205
--------------------	-----

Ön Söz

Klasik Türk edebiyatının çok uzun bir dönemi kapsamı konu ve kavram çeşitliliği bakımından şiire ciddi bir zenginlik getirmiştir. Bu bağlamda yapılan çalışmaların bir bölümünü de klasik şiirde yapılan kavram çalışmaları oluşturmaktadır. Bu sahada yapılan çalışmalara katkı olması düşüncesiyle bu çalışmada, klasik şiirde duaların ele alınışı incelendi. Dua kavramı üzerine bizi çalışma yapmaya iten sebep klasik şiirde bu konuda yapılan kapsamlı bir çalışmanın olmayıştıydı.

Klasik Türk şairleri, eserlerini meydana getirirken başta Kur'an-ı Kerim olmak üzere hadis ve diğer dini kaynaklardan istifade etmişler; şairler, dua konusunda da yine bu kaynaklardan iktibaslar ve telmihlerle şairlik güçlerini ortaya koymuşlardır.

Dua, kişinin özünde mevcut olan bir ihtiyaçtır. İnsan onunla kendini Allah'a yakın hisseder, Rabb'inin huzurunda merhamet elde eder; kâmil insan olur, saadet ve rahatlığa erişir, Allah'ın rızasına nail olur.

Divan edebiyatı şairleri de İslam dininde böyle ehemmiyet arz eden bu konuya şiirlerinde oldukça fazla yer vermişlerdir. Yeri geldiğinde şairler, kendi ihtiyaç ve arzuları için yerine göre de divan edebiyatı geleneğine bağlı kalarak şiirlerinin uygun düşen yerinde dua etmişlerdir.

Tez, kavram incelemesine yönelik bir çalışma olduğundan divan edebiyatında farklı yüzyıllar ve farklı şairlere ait 35 divanı tarayarak dua ile ilgili beyitleri, bentleri ve şiirleri tespit ettik. Çalışmada incelemeye tabi tutulan bu divanlar, alfabetik sıraya göre şunlardır: “Adlî Divanı, Âhî Divanı, Ahmedî Divanı, Ahmed Paşâ Divanı, Âsâf Divanı, Azmizâde Hâlefi Divanı, Bâkî Divanı, Behiştî Divanı, Beyânî Divanı, Çâkerî Divanı, Edimli Nazmî Divanı, Emrî Divanı, Esrâr Dede Divanı, Fuzûlî Divanı, Hamdullah Hamdî Divanı, Hayâlî Bey Divanı, Kadî Burhaneddin Divanı, Keçecizâde İzzet Molla Divanı, Leylâ Hanım Divanı, Mesihî Divanı, Mihrî Hatun Divanı, Muhabbî Divanı, Nâbî Divanı, Nâil-i Kadîm Divanı, Nedîm Divanı, Nef'î Divanı, Nev'îzâde Âtâyî Divanı, Nesîmî Divanı, Niyâzî Mısrî Divanı, Ruhî Divanı, Sümbülzâde Vehbî Divanı, Şeyh Gâlib Divanı, Şeyhî Divanı, Şeyhülislâm Yahyâ Divanı, Zâtî Divanı.

Bu divanlar seçilirken farklı yüzyıllardan olmasına dikkat edilmiştir. Divanların tercihinde şairin büyüklüğü veya tanınmışlığı dikkat alınmış, padişah ve kadın şairlerin de divanları seçilmiştir ancak yüzyıllara göre oransal bir ayrıma gidilmemiştir. Böyle bir tercihin amacı da klasik şiirin tüm yönleriyle çalışmaya dâhil edilmesidir.

Çalışmada yer verilen örnek beyit ve bentlerden sonra belirtilen nazım şekli, divandaki şiir sıralaması örneklerin alındığı divanların “Kaynakça” bölümünde verilen baskılarına aittir. Ayrıca bu manzumelerin imlasında da Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzu'na uygun biçimde düzeltilmeler yapılmıştır.

Çalışma; nazım biçimleri ve nazım türleri, dualarda Allah'ın İsimleri ve peygamberlerin isimleri, duaların kimin için edildiği, duanın yapılış sebepleri, yapılış şekillerine göre dualar, dua vakitleri ve mekânları, son olarak da duada tevessül konusuyla yedi bölüm halinde tasnif edilmiştir.

Tezin giriş bölümünde ilim ehlinin dua konusundaki düşünceleri, duanın diğer dillerdeki etimolojisi, dua ve kültür ilişkisi, duanın semavî dinlerdeki yeri hakkında bilgi verilmiştir.

Tezin birinci bölümünde, nazım biçimleri ve nazım türlerine göre divan şiirinde duanın nasıl işlendiği ele alınmıştır. Kasidelerde yer alan bu dua bölümü bazı şiirlerde 7-15 beyit kadar uzun, bazılarında ise 1-2 beyit kadar kısa olmaktadır. Bu şekildeki tespitlerle duanın şiirlerdeki hacmi belirlenmiş ve bu dualar nazım biçimleri ve nazım türlerine göre sıralanmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde ise şairlerin Allah'tan istekte bulunurken onun hangi isimlerini dualarında zikrettikleri; içinde buldukları olumsuz şartları ve ihtiyaçlarını Allah'a arz ederken hangi peygamberlerin isimlerini telmih unsuru olarak tercih ettikleri ele alınmıştır.

Şairler, dualarında yalnızca kendileri için istekte bulunmamışlar bazen bir din veya devlet büyüğü için bazen bir âşık için bazen sevgili için bazen de zorda kalmışlar için dua etmişlerdir. Tezin dördüncü bölümünde de duaların kimin için edildiği başlığına yer verilmiştir.

Tezin beşinci kısmında şairlerin dua etme sebepleri ele alınmış, şairlerin hangi durumlarda ve şartlarda Allah'a iltica ettiği, onu duaya iten sebeplerin ne olduğu gibi sorulara cevap bulunarak bu bölüm tamamlanmıştır.

Çalışmanın altıncı bölümünde ise yapılış şekillerine göre dua başlığı altında bir değerlendirme ve tasnif gerçekleştirilmiştir. Divan sahibi şairler, arzu ve sıkıntılarını dile getirmek için her zaman aynı şekilde dua etmemişlerdir. Bazen ellerini açmışlar, bazen kutsal mekânlara yüzlerini sürmüşler, bazen başlarını açarak dua etmişlerdir. Bu şekilde yapacakları duanın kabul olma olasılığının daha yüksek olacağını ifade ederek bu hallerde dua etmişlerdir. Ayrıca bu bölümde kılıç duası, kadeh duası, mercan duası, Hızır duası, devlet duası gibi farklı biçimde yapılan duaların isimlerinin geçtiği beyitlere ve bentlere de yer verilmiştir.

Çalışmanın diğer bir bölümünde de şairlerin hangi vakitlerde ve mekânlarda dua edilmesinin doğru olduğu hakkındaki ifadeleri tespit edilmiştir. Bu tespitler sonrasında şairlerin kutsal mekânlarda ve zamanlarda dua etmenin önemine yaptıkları vurgu yorumlanmıştır. Tezin

yedinci bölümündeki başlığı ise duanın vakitleri ve mekânları ile ilgilidir.

Tezin son bölümü de dualarda tevessüldür. Şairlerin, taleplerinin karşılık bulması için İslam dininde kutsal sayılan bazı unsurları dualarında neden referans olarak tercih ettikleri değerlendirilmiş ve bu kutsal kabul edilen şeylerin neler olduğu şiir örnekleriyle izah edilmiştir.

Çalışmanın belirlenmesi, planlanması, tasnif ve tahlil süreci ve vücuda getirme aşamasında değerli hocalarımın destek ve yardımlarıyla tüm bu zorlukları aşarak tezimizi meydana getirdik. Konunun tespitinde ve nasıl ele alınacağı konusunda bana yol gösteren ve daha sonra Adıyaman Üniversitesi'nden ayrılıp İnönü Üniversitesi'nde görevine devam eden ilk danışmanım, değerli hocam Prof. Dr. Nazmi ÖZEROL'a; tezin kalan kısmından tamamlanmasına kadar geçen süreçte her türlü desteği veren tavsiyeleriyle yolumu aydınlatan, teşvikleriyle beni azimlendiren değerli hocam Doç. Dr. Bekir KAYABAŞI'na; gerek lisans döneminde ve gerekse yüksek lisans döneminde ve bu çalışma sürecinde o mütevazı ve merhametli kişiliğiyle; yardımsever tavırlarıyla; objektifliği ve ilmiyle çok saygı gösterdiğim değerli hocam Prof. Dr. Süleyman ÇALDAK'a; desteklerini benden hiçbir zaman esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. İbrahim Halil TUĞLUK'a; kendine has düşüncesi ve geniş bilgisiyle örnek aldığım değerli hocam Doç. Dr. Sadık ARMUTLU'ya; düşüncesi ve teşvikiyle beni destekleyen kadim dostum Fatih YOLDAŞ'a şükranlarımı arz ederim.

Çalışma sürecinde öncelikle onları ihmallerimden dolayı başta kızlarım Nazlı, Ela Nur, Nihal Ecrin, Münevver Eda ve oğlum Hasan'dan özür diliyorum.

Cumali Tekin
Adıyaman, 2024

Kaynakça

- Adam, B. (2007). "Yahudilik", Yaşayan Dünya Dinleri. İstanbul: DİB. Yayınları.
- Ağakay, M.A. (1969). Türkçe Sözlük. Ankara: TDK Yayınları
- Rey, A. R. (2018). Nazariyyat-ı Edebiyye, C. 1-2, (Haz.: Adem Can). İstanbul: DBY Yayınları.
- Akdoğan, Y. Kültür Bakanlığı e-kitap Yay.https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10591.ahmedidivaniyasarakdoganpdf.pdf (20.05.2017).
- Akalın, H. (2011). Türkçe Sözlük. Ankara: TDK Yayınları.
- Akün, Ö. F. (2014). Divan Edebiyatı. Ankara: İsam Yayıncılık.
- Akyüz, H. (2011). "Ebû Reyve'nin Tevessül Hadisi Konusundaki Görüşlerinin Tahlili". Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 11/3, 35-72.
- Albayrak, A. (2007). "Dindarlık Tipleri Açısından Dua Formları". Marife Dini Araştırmalar Dergisi, 7/2, 189-202.
- Altıparmak, M. (1995). Peygamberler Tarihi. İstanbul: Berakat Yayınevi.
- Altunya, H. (2014). Klasik Mantık Açısından Hakikat ve Şiir. İstanbul: Büyüyenay Yayınları.
- Armutlu, S. (2021). Klasik Arap Fars ve Türk Edebiyatı İncelemeleri. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Arslan, M. (2003). Leylâ Hanım Divanı. İstanbul: Kitabevi Yay.
- Arvas, M. S. (2012). Dua Reçetesi. İstanbul: Babıalı Kültür Yayıncılığı.
- Arzi, S. (2018) On Altıncı Yüzyıl Divan Şiirinde Ulü'l-Azm Peygamberler. Yüksek Lisans Tezi Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aydemir, Y. (2002). "Türk Edebiyatında Kaside". Bilig Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi, XXII, 133-168.
- Aydın, A.R. (2009). "İnanma İhtiyacı ve Dini Ritüellerin Psikolojik Değeri". Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, IX/3, 88-100.
- Aydın, M. (1998). "Hıristiyanlık (Kutsal Metinler, Hıristiyan İnançları, Mabet ve İbadet)". İstanbul: DİA.

- Küçük, S. Bâkî Divanı. Kültür Bakanlığı e-kitap Yay.http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/belge/1-75644/baki-divani.html (09.11.2012).
- Banarlı, N.S. (2001). Resimli Türk Edebiyatı. İstanbul: MEB.
- Batislam, H. D. (2016). Divan Edebiyatı Bahçesinden (Örneklerle Türler). İstanbul: Doğu Kütüphanesi.
- Baykan, Erdal (2009). Dua Üzerine (Din Felsefesi Okumaları). İstanbul: İstanbul Matbaacılık.
- Bebek, A. (1998). Din ve Düşünce Açısından Dua. İstanbul: Rağbet Yayınları.
- Başpınar, F. Beyânî Dîvânı. Kültür Bakanlığı e-kitap Yay.https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10598. (13.07.2016).
- Beyhâkî. (1410). el-Esma ve's-Sıfat, Darü'l-Kutubü'l-İlmiyye. Beyrut.
- Bilmen, Ö. N. (1985) Büyük İslam İlmihali, İstanbul: Bilmen Basım ve Yayınevi.
- Bilmen, Ö. N. (2002) Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meâli Âlisi ve Tefsiri, C.1. İstanbul: Bilmen Basım ve Yayınevi.
- Bursevî. Ferâhu'r-Rûh (Haz. Mustafa Utku). (2012). Bursa: Uludağ Yayınları.
- Canbulat, M. (2006). "Dua". Dinî Kavramlar Sözlüğü, Ankara: DİB Yayınları.
- Carrel, A. (2021). Dua. (Çeviri: Enver Elvan). Eskişehir: Dorlion Yayınları.
- Cebecioglu, E. (2014). Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü. Ankara: Otto Yayınları.
- Cengiz, H. E. (1983). Dîvan Şiiri Antolojisi. İstanbul: Bilgi Yayınları Antoloji Dizisi.
- Cevizci, A. (1999). Felsefe Sözlüğü. İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Ceyhan, A. ve Koyuncu, F. (2017). "Dört Halifeye Dair Menkıbeler ve Rafizi'ye Nasihatler: Menkabet-i Çehar-Yâr-i Kibar". Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 41 (1), 1-43.
- Cilacı, O. (1994). "Dua". TDV İslâm Ansiklopedisi, (IX. 529-530). İstanbul. TDV Yayınları.
- Cilacı, O. (1982). Psiko-Sosyal Açından İlâhî Dinlerde Duâlar. Konya: An Basımevi.
- Cüçük, İ. (2017). Delilleriyle Ehl-i Sünnet Akâidi. İstanbul: İlbey Matbaa.
- Canan, İ. (1994). Hadis Külliyyatı Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi. C.15.Ankara: Akçağ Yayınları.
- Coşkun, M. (2012). Sözü'n Büyüsü Edebî Sanatlar. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Cürcânî, S. Ş. (1997). Kitabü't-Tarîfât. (Çev.: Arif Erkan). İstanbul: Bahar Yayınları.
- Çaldak, S. (2010). Nâli Divânı. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Çaldak, S. (2009). "Cami'nin el-Kasidetü'l-Hamriyye Şerhi", Ulusal Eski Türk Edebiyatı Sempozyumu, Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman, 15-16.05.2009, 173-182.
- Çaldak, S. (2004). "Klasik İlim Tasniflerinde Edebî İlimlerin Yeri". EKEV Akademi Dergisi, 19, 245-264.
- Çelebi, İ. (2000). "Hz. İsa". TDV İslâm Ansiklopedisi, (XXII. 472-473). İstanbul. TDV Yayınları.

- Çelik, M. F. (2019). Klasik Türk Şiirinde Tipler. Doktora Tezi. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çiftçi, N. (2009). Kur'an'da Dua. Yüksek Lisans Tezi. Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Danişmend, İ. H. (1971). İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi. C.5. İstanbul: Türkiye Yayınevi.
- Develi, H. (1997). "Dua ve Yas Motifi Olarak "bas aç-" Tabiri". İ. Ü. Türkiye Mecmuası XX: 85-111.
- Devellioğlu, F. (2005). Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat. Ankara: Aydın Kitabevi.
- Dilçin, C. (2000). "Fuzûlî'nin Kasidelerinin Dua Bölümü Üzerine". Türkoloji Dergisi, XII, 201-202.
- Dilçin, C. (2009). Örneklerle Türk Şiir Bilgisi. Ankara: TDK Yayınları.
- Dilçin, C. (1983). Yeni Tarama Sözlüğü. Ankara: TDK Yayınları.
- Doğan, D. M. (1990). Büyük Türkçe Sözlük. Ankara: Rehber Yayınları.
- Doğan, M.N. (2005). Eski Şiirin Bahçesinde. İstanbul: Alternatif Yay.
- Emiroğlu, İ. Altunya, H. (2018). Örnekleriyle Mantık Sözlüğü. İstanbul: Litera Yayıncılık.
- Erbaş, Ali. (2004). Hristiyanlıkta İbadet. İstanbul: Ayışığı Yayınları.
- Erul, B. Keleş, E. (2010). Haccı Anlamak. Ankara: DİB Yayınları.
- Er-Rûdânî. (2008). Cem'ul-Fevâid min Câmî'il-usûl ve Mecma'iz-zevâid. C.8. (Trc.: Hüseyin Yıldız). İstanbul: Ocak Yayıncılık.
- Gazâlî. (1975). İhyâu 'Ulûmi'd-dîn. C.4. (Trc.: Ahmed Serdaroglu). İstanbul: Bedir Yayınevi.
- Gibb, E. J. W. (1999). Osmanlı Şiir Tarihi. C.I-II (Trc.: Ali Çavuşoğlu) Ankara: Akçağ Yayınları.
- Güzel, A. (Tarihsiz). Dinî ve Tasavvufî Türk Edebiyatı. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Gölpınarlı, A. (1945). Dîvan Edebiyatı Beyanındadır. İstanbul: Marmara Kitabevi.
- Güneş, G. (2015). Türkçe-Arapça Arapça-Türkçe Sözlük. İstanbul: Mektep Yayınları.
- Hökekleli, H. (1998). Din Psikolojisi, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. 212-250.
- El-Cevziyye, İb. K. (2020). Dua ve Yaşam. İstanbul: İlke Yayıncılık.
- Hulûsi, A. (2011). Dua ve Zikir. İstanbul: Biltur Basım Yayın.
- İbn Arabî. (2010). Allah'ın İsimlerinin Sırları Manalarının Keşfi, Gelenek Yayıncılık, İstanbul.
- İbni Temiyye. (2021). Mecmûu Fetâvâ. İstanbul: Darul İman Yayınları.
- İnalçık, H. (1993). Osmanlı İmparatorluğu, Toplum ve Ekonomi. İstanbul: Eren Yayıncılık.
- İpekten, H. (2009). Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- İpekten, H. (1996). Dîvan Edebiyatında Edebî Muhitler. İstanbul: MEB Yayınları.
- İpekten, H. (1970). Naili-i Kadîm Divanı. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/67155,naili-i-kadim-divanihtml> (14.03.2021).

- İsen, M., Horota, O., Macit, M., Kılıç, F. ve Aksoy, İ. H. (2009). Eski Türk Edebiyatı El Kitabı. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Kabaklı, A. (2021). Divan Edebiyatı. İstanbul: TedeV Yayınları.
- Kalkışım, M. (2013). Şeyh Galip Divanı. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kam, Ö. F. (2003). Divan Şiirinin Dünyasına Giriş: Asar-ı Edebiye Tedkikatı. (Haz.: Halil Çeltik). Ankara: MEB Yayınları.
- Kanar, M. (2008). Farsça Türkçe Sözlük. İstanbul: Say Yayınları.
- Karagöz, İ., Canbulat, M., Karaman, F. ve Paçacı, İ. (2015). Dini Kavramlar Sözlüğü. Ankara: DİB Yayınları.
- Kayabaşı, B. (2010). "Sarban Ahmed Divanında Melamilik". Uluslararası Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi, 5 (1), 1124-1146.
- Kılavuz, A. S. (2007). Ana Hatlarıyla İslam Akaidi ve Kelama Giriş. İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Kavruk, H. (2001). Şeyhülislam Yahya Divanı (Tenkitli Metin). Ankara: MEB Yayınları.
- Kayabaşı, B. (2019). "Klasik Türk Edebiyatında Aşk Etiği Bağlamında Rint ve Zahit", Prof. Dr. A. Halûk Dursun anısına Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu, Ankara, 6-8.12.2019. (s. 227-241).
- Kiraz, S. (2014). "Türk İslam Edebiyatında Bir Peygamber Portresi, Hz. İsa". Ekev Akademi Dergisi, 60, 261-280.
- Kızıler, H. (2015). "Dinlerde Dua, Sunu ve Sunaklar (Fiziki Âlemden Sanal Âleme)". İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 4 (4), 1049-1051.
- Kocakaplan, İ. (2017). Açıklamalı Edebî Sanatlar. İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.
- Koçin, A. (1998). Divan Şiirinde Münâcât. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kolektif. (1987). Büyük Türk Klasikleri. İstanbul: Ötügen-Söğüt Yayınları.
- Köksal, M. A. (2003). Peygamberler Tarihi. C.I C. II. Ankara: TDV Yayınları.
- Kurnaz, C. (1998). "Hz. Hızır". TDV İslam Ansiklopedisi, (XVII, 411-412). İstanbul: TDV Yayınları.
- Kuşeyri. (2009). Er-Risale: Sufilerin İnanç ve Ahlakı. (Çev.: Dilaver Selvi). İstanbul: Semerkant Yayınları.
- Küçük, S. (2015). Baki Divanı (Tenkitli Basım). Ankara: TDK Yayınları.
- Levend, A. S. (1984). Divan Edebiyatı: Kelimeler ve Remizler, Mazmunlar ve Mefhumlar. İstanbul: Enderun Kitabevi.
- Macit, M. (1994). Nedim Divanı: İnceleme-Tenkitli Metin. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Mengi, M. (2003). Eski Türk Edebiyatı Tarihi (Edebiyat Tarihi-Metiner). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Mermer, A., Keskin Koç, N., Alıcı, Lütfi., Eflatun, M., ve Yavuz, B. (2010). Eski Türk Edebiyatına Giriş. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Muallim Nâcî. (2006). Lügat-i Nâcî. (Haz. Ahmet Kartal). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

- Muhammed e. Z. (2014). İslam Hukuku Metodolojisi: Fıkıh Usulü, (Çev.: Abdulkadir Şener). Ankara: Fecr Yayınları.
- Mukâtil b. S. (2004). Kur'an Terimleri Sözlüğü. (Trc. M. Beşir Eryarsoy). İstanbul: İşaret Yayınları.
- Mum, C. (2006). "Sebk-i Horasani", Türk Dünyası Edebiyat ve Terimleri Ansiklopedik Sözlüğü. C. 5, Ankara: AKM Başkanlığı Yayınları.
- Ocak, T. (2002). "17. Yüzy Şairi Nefî ve Kaside". Türkbilig dergisi, 3, 63-82.
- Olgun, T. (1994). Edebiyat Lügati. (Haz.: Kemal Edip Kürkçüoğlu). İstanbul: Enderun Yayınları.
- Olgun, İ. Draşan C. (2005). Farsça-Türkçe Sözlük. İstanbul: Murat Kitabevi.
- Onay, T. A. (1992). Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar ve İzahı (Haz.: Cemâl Kurnaz). Ankara: TDV Yayınları.
- Pakalın, M. Z. (1993). Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 1-3. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Parladır, S. (1994). "İslamda Dua". TDV İslam Ansiklopedisi, (IX, 530-535). İstanbul: TDV Yayınları.
- Parlatır, İ. (2012). Fuzuli: Türkçe Divan. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Parlatır, İ. (2012). Osmanlı Türkçesi Sözlüğü, Ankara: Yargı Yayınevi.
- Pekolcay N. Eraydın, S. (1975) İslâmî Türk Edebiyatı, Edebî Eserler Serisi 5. İstanbul: İrfan Yayınevi.
- Ramazanoğlu, M. S. (2008). Duâlar ve Zikirler, İstanbul: Erkam Yayınları.
- Nevevî. (2016). Riyâzü's-Sâlihîn. (Çev.: Emin Özafşar ve Bünyamin Erul). Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Salihoğlu, İ. (Tarihsiz). Sırrı Dualar. İstanbul: Bayzem Yayınları.
- Saraç, M. A. Y. (2003). "Tasavvuf Edebiyatına Ait Temel Bir Metin ve Türk Edebiyatına Yansımaları". İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi. 6/445-468.
- Sarı, M. (1982). Arapça-Türkçe Lûgat. İstanbul: İpek Yayın Dağıtım.
- Seccadi, S. C. (2007). Tasavvuf ve İrfan Terimleri Sözlüğü: Ferheng-i Istılahat ve Tabirat-ı İrfani. (Çev.: Hakkı Uygur). İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Sofuoğlu, C. (2014). Açıklamalı Büyük Duâ Kitabı. Ankara: TDV Yayınları.
- Şemseddin Sami. (1996). Kâmûsul'l-a'lâm, Tıpkıbasım. Ankara: Kaşgar Neşriyat. 6.
- Seyhan Oral, T. (2003). "Memlûk Kıpçakçasıyla Yazılmış Duâü's-Seyfi". Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi, 9, 141-144.
- Şemseddin Sami. (2009). Kamûs-ı Türkî. İstanbul: Kapı Yayınları.
- Şentürk, A. A. (2011). Osmanlı Şiiri Antolojisi. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Şentürk, A. A. ve Kartal, A. (2012). Eski Türk Edebiyat Tarihi. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Şeriatî, Ali. (2018). Dua. Ankara: Fecr Yayınları.
- Taşkent, A. (2019). İbn Sina ve Farabi'nin Poetikaları: Aristoteles'in Poetika'sının İslam Dünyasındaki Yansımaları. Ankara: TÜBA Yayınları.
- Tatlısu, A. O. (1990). Esmâü'l-Hüsna Şerhi. İstanbul: Seha Neşriyat.

- Tanpınar, A. H. (2003). On Dokuzuncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi. İstanbul: Çağlayan Kitabevi.
- Tanyeri, M.A. (1999). Örnekleriyle Divan Şiirinde Deyimler. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Tarlan, A.N. (2021). Divan Edebiyatında Tevhidler ve Muamma. İstanbul: Ketebe Yayınevi.
- Tarlan, A. N. (2013). Fuzuli Divanı Şerhi. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Tekineş, A. (2007). Dua Nedir. İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Tokmak, A. N. (2018). Dîvan Edebiyatı (Muhtasar-Örnekli-Sözlüklü). İstanbul: Demavend Yayınları.
- Topaloğlu, B., Yavuz, Y. Ş. ve Çelebi, İ. (2015). İslâm'da İman Esasları. Ankara: DİB Yayınları.
- Tuğluk, H. İ. (2010). Ahmed Vesim Divanı. Erzurum: Salkımsöğüt Yayınevi.
- Tuğluk, H. İ. (2009). "Yunus Emre Divanı'ndaki İstifhamların Semantik Açısından Yorumu", 1. Uluslararası Yunus Emre Sempozyumu Bildiri Kitabı, Aksaray Üniversitesi Yayınları, Aksaray, 8-10.10.2008, (s. 182-200).
- Uğur, H. (2008). "Eski Ahid'deki "Dua" Kavramının Kur'an'daki "Salât" Kavramıyla İlişkisi". Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 8 (2), 133-166.
- Uludağ, E. (1992). Şeyhülislam Bahâyi Dîvânı: İnceleme-Karşılaştırmalı Metin. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uludağ, S. (2012). Tasavvuf Terimleri Sözlüğü. İstanbul: Kabcacı Yayınları.
- Uysal, Y. (2019). "Adıyaman Halk Kültüründe Dua ve Beddualar (Alkışlar-Kargışlar)". Türkiyat Mecmuası, 29 (2), 62-644.
- Ülkü, H. Başlangıçtan Günümüze İslâm Tarihi. C.2. İstanbul: Akit Yayınları.
- Ünal, M. A. (2017). Osmanlı Müesseseleri Tarihi. Isparta: Fakülte Kitabevi.
- Ürün, A. K. (2015). Klasik Arap Edebiyatı. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Üstüner, K. (2007). Divan Şiirinde Tasavvuf (14. ve 15. Yüzyıllar). Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Vankulu, M. E. Vankulu Lugatı. (2014). İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı.
- Yazır, E.M.H. (1979). Hak Dîni Kur'an Dili. İstanbul: Eser Neşriyat ve Dağıtım.
- Yeğın, A. (1986). İslâmî-İlmî-Edebî-Felsefî Yeni Lügat. İstanbul: Fatih Matbaası.
- Yeğın, H.İ. (2012). "Din Psikolojisi Açısından Kutsal Mekân İnsan İlişkisi". Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 27 (27), 17-27.
- Yıldırım, N. (2008). Fars Mitolojisi Sözlüğü. İstanbul: Kabcacı Yayınları.
- Yılmaz, İ. (2013). Yahudilik'te Dua. Yüksek Lisans Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yılmaz, M. (2013). Kültürümüzde Ayet ve Hadisler (Ansiklopedik Sözlük). İstanbul: Kesit Yayınları.
- Yiğit, A. S. (2019). Nailî Divanı'nda Peygamberler. Mavi Atlas. DOI: 10.18795/gumusmaviatlas.526016 7(1), 230-244. (12.08.2022).
- Zülfe, Ö. (2005). "Hızır Duası". Türk Edebiyatı Dergisi, 377, 18-19.

Dizin

- A**
- Abdi Paşa 143
- Adlî 14, 59, 60, 66, 107, 178
- Âhî 14, 61, 107, 128, 132
- Ahmedî 14, 32, 36, 37, 46, 70, 79, 80, 88, 89, 94, 98, 99, 105, 118, 129, 153, 154, 176, 192, 193
- Ahura Mazda 107
- Ali Paşa 92, 114, 156
- Arap 33, 36, 41, 58
- Âsâf 14, 87, 88, 100, 127, 155, 156, 159, 160
- Âşık 37, 50, 56, 82, 86, 87, 90, 104, 118, 122, 130, 131, 132, 148, 149, 151, 166, 181, 182, 197
- Âşıkane 158
- Atâyî 48, 49, 80, 92, 103, 170, 183
- Avesta 107
- Avimelek 20
- Ayas Paşa 44, 72
- Azmizâde Hâletî 14, 26, 27, 60, 72, 85, 86, 104, 107, 124, 129, 130, 164, 180, 189, 194
- B**
- Bağdatlı Rûhî 116, 152
- Bâki 14, 26, 32, 59, 71, 72, 92, 93, 97, 99, 107, 119, 130, 168, 172, 177, 182, 186, 188, 189
- Behîştî 14, 60, 61, 107, 120, 122
- Bektaşî 107
- Belkıs 121
- Beyânî 14, 27, 88, 91, 96, 97, 101, 106, 158, 159, 165, 183
- Burhan Dağı 166
- C**
- Cebbâr 89, 90
- Cehennem 156
- Cenâb-ı Hak 79, 97
- D**
- Dâvût 120
- Defterdar Şerif Efendi 142
- Duâ-yı seyf 167, 168
- E**
- Ebû Hüreyre 185
- Ebû Tâlib 185
- el-Müzill 90
- Emir Süleyman 70, 153
- Emrî 14, 53, 57, 107, 151, 168, 169, 171

Esadzâde 143
Esmâ'îl-Hüsnâ 81, 90, 92, 103,
196, 206
Esrâr Dede 14, 80, 81, 104, 105,
107, 150

F

Fâtih Sultân Mehmed 107
Fettâh 98
Fuzûlî 14, 28, 31, 32, 44, 45, 56,
59, 60, 64, 72, 73, 83, 105, 106,
131, 150, 151

G

Gaffâr 97, 98
Gafûr 98
Galata Mevlevihanesi 180
Gatha 107
Gazel 12, 36, 38, 41, 43, 54, 64, 66,
96, 125, 166

H

Hâletî 72, 180
Hâlik 96, 97, 159
Hamdullah Efendi 40
Harem 157, 167, 181
Hayru'r-râzîkîn 91
Hayy 102, 103
Hersekzâde Ahmed Paşa 138
Hızır 15, 50, 72, 114, 118, 123,
124, 142, 171, 196, 198
Hristiyan/-lık 21, 22, 115
Hz. Âdem 77, 110, 111, 112, 124
Hz. Ali 23, 113, 144, 168, 189,
190, 191
Hz. Ayşe 185
Hz. Eyyüb 77
Hz. Hasan 46, 189, 191
Hz. Hüseyin 46, 70, 95, 144, 145,
189, 190
Hz. İsa 115
Hz. İbrahim 117
Hz. İdrîs 113, 114

Hızır 114, 115
Hz. İsa 21, 115, 116, 171
Hz. İsmail 117
Hz. Muhammed 31, 42, 46, 68, 69,
77, 90, 109, 115, 117, 126, 144,
145, 156, 179, 186, 188, 189, 191,
197
Hz. Mûsâ 21, 118, 119
Hz. Nuh 21, 120
Hz. Nûh 119, 120
Hz. Süleymân 120, 121
Hz. Yakûb 118, 121
Hz. Yûsuf 121, 122

İ

İbn Ömer 185
İbrahim 16, 20, 21, 39, 79, 117,
118, 124, 137, 181
İncil 21, 115
İran 33, 36, 41, 107
İslamiyet 20, 21, 22, 58, 77, 166,
173, 175, 179

K

Kâbe 117, 127, 130, 165, 166, 181,
182, 184, 190, 194, 198
Kadı Burhaneddin 14, 49, 50, 107,
111
Kahhâr 95, 96, 146
Kanuni Sultan Süleyman 44, 67
Karınca 172, 173
Karun 154
Kaside 12, 26, 32, 33, 35, 41, 44,
58, 59, 60, 67, 69, 71, 73, 123,
125, 134, 196
Keçecizâde İzzet Molla 14, 26
Kerbelâ 31, 46, 70, 95, 145, 146,
189
Kevser 47, 57, 156, 160, 189
Kılıç duası 15, 167, 168, 198
Kit'a 38, 39, 41
Kinnot 20
Kirdgâr 103, 106
Kral Yarovam 20

L

Ladik 74
Lale Devri 41
Leylâ 14, 26, 31, 40, 46, 53, 59, 70,
71, 102, 113, 140, 141, 179, 186,
187, 188, 190, 191, 193, 194
Leylâ Hanım 14, 26, 31, 40, 46, 59,
71, 102, 113, 140, 141, 179, 186,
187, 190, 191, 193

M

Markos 21
Mecnun 53
Mecûsî 107
Mekke 181
Meram 155
Mercan 15, 170, 171, 198
Mersiye 12, 43, 45, 57
Mesih 21, 116
Mesihî 14, 28, 30, 33, 90, 91, 114,
134, 141, 142, 150, 151, 156, 157
Mesnevî 73
Methiye 29, 44, 57, 71, 73, 146
Mevlâ 40, 85, 86, 87, 107, 135,
140, 141, 143, 161, 165, 183, 184,
186
Mevlanâ 73
Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî 41
Mevlevî/-lik 193, 194
Mezmurlar 20, 22
Mihri 14, 26, 28, 37, 51, 62, 74, 87,
93, 95, 115, 124, 135, 136, 166
Mihri Hatun 14, 26, 74, 115, 135
Mihrimâh Sultan 97
Mueyyedzâde Abdurrahman Efendi
46
Muhammes 52, 53
Muhîbbî 67, 68, 93, 94, 98, 106,
107, 110
Mu'aşşer 52
Murabba' 50, 51, 52
Murat Paşa 183
Musammat 53, 58
Mustafa Paşa 41, 192

Mücîb 100
Müeyyidzâde Abdurrahman Çe-
lebi 160
Münâcât 36, 37, 63, 67, 77, 106,
125, 146, 177
Münîf 101
Müsebba' 52
Müseddes 52, 53, 55, 80
Müsemmen 43, 52
Müskirât 169

N

Nâbi 14, 28, 69, 84, 117, 143, 152
Nailî 29, 30, 59, 65, 95, 145
Nâilî-i Kadîm 26, 30, 33, 34, 65,
95, 142, 145, 146, 172
Nakşibendî 194
Na'at 67, 110
Necâfî 32
Nedim 14, 28, 39, 40, 41, 42, 55,
56, 59, 79, 97, 104, 131, 132, 137,
138, 170, 180, 192
Nefî 26, 29, 30, 34, 35, 48, 73, 99,
121, 134, 135, 139, 140, 164, 165,
171, 178, 179, 183, 184
Nemrut 117, 118
Nesib 36
Nesimî 49, 50, 68, 107, 121
Nevezâde Atâyî 26, 80, 103, 137,
143, 144, 187
Nil Nehri 118
Nişancı Cafer Beg 141

P

Pavlus 21
Pehlevîce 107
Perverdigâr 44, 73, 103, 105, 106
Piyut 20

R

Rahim 62, 67, 94, 95, 109
Rahmî Efendi 141
Rakip 38, 113, 128, 131, 132, 154
Ravza-yı Mutahhara 190

Reisülküttâb Şamizâde Mehmed
Efendi 142
Rezzâk 91, 92
Rindâne 158
Rubâ'î 48, 49

S
Sadrazam Nasuh Paşa 137
Selihot 20
Settâr 88, 89
Sırat Köprüsü 156
Sultan Beyazıt 134
Sultan II. Beyazıt 66
Sultan IV. Murat 35
Sultân Mahmud 107
Sultân Mehmed Hân 72
Sultân Murâd Hân 80
Sultan Osman Han 134
Sultân Selim 116, 180
Sultân Veled 73
Sümbülzâde Vehbî 14, 26, 36, 42,
43, 45, 54, 59, 60, 95, 96, 101,
102, 122, 123, 126, 143, 157, 166,
177, 178

Ş
Şâfi 92, 93, 196
Şehzâde Ahmet 135
Şehzade Mustafa 136
Şeyh Galip 28
Şeyhî 14, 28, 59, 60, 90, 188
Şeyhülislâm Mehammed Efendi
139
Şeyhülislâm Tâhir Efendi 140
Şeyhülislam Yahya 67
Şikâyet 30, 38, 112, 141, 148, 161

Şuhâne 158

T
Tahmis 52, 53, 54, 73, 101
Ta'şir 52
Tardiyye 52
Tasavvuf 87, 164, 190
Taştir 52, 53
Tekvin Kitabı 117
Tercî'-bend 44, 45, 53, 58, 69
Terkîb-bend 43, 45, 46, 53, 58, 65,
70
Terkîb-hâne 45
Tesbî' 52, 54
Tesdis 52, 54, 111
Tesmin 52, 54
Tevhîd 58, 59, 62, 67, 125, 133,
146, 157, 187
Tur Dağı 118

U
Ulû'l-'Azam 118

V
Vâcibü'l-Vücûd 87

Y
Yahudi/-lik 19, 20, 21
Yesna 107
Yezdân 56, 103, 107, 108
Yılan büyü 169

Z
Zatî 47, 52, 63, 120, 138, 161, 167
Zemirot 20
Zerdüş 107

ALLAH'A YAKARIŞ KLASİK TÜRK ŞİİRİNDE DUA

Klasik Türk edebiyatının engin denizinde dua, insanın Allah'a yönelişinin en samimi ifadesi olarak derin bir yer tutar. Bu kitap, klasik Türk şiirinde dua temasını ele alarak, şiirlerde yer alan duaların kavramsal zenginliğini ve manevi derinliğini gözler önüne sermektedir.

Dua, insanın özündeki bir ihtiyaçtan doğar; kişi bu ihtiyaçla Allah'a yakınlaşır, O'nun rahmetine erişir ve kâmil insan olma yolunda adım atar. Klasik Türk şairleri, Kur'an-ı Kerim, hadisler ve diğer dini kaynaklardan beslenerek, dualarını şiirlerine ustalıkla işlemişlerdir. Bu çalışmada, farklı yüzyıllara ait 35 divan taranarak, duaların şiirlerdeki yeri ve önemi incelenmiştir.

Allah'a Yakarış: Klasik Türk Şiirinde Dua, divan edebiyatında duanın işlendiği nazım biçimleri ve türleri, dualarda zikredilen Allah'ın ve peygamberlerin isimleri, duaların kimin için ve hangi sebeplerle yapıldığı, dua vakitleri ve mekânları gibi konuları derinlemesine analiz ediyor. Şairlerin, taleplerinin kabul olması için dua ederken başvurdukları yöntemler ve kutsal unsurlara tevessül etmeleri, bu eserin dikkat çeken diğer başlıkları arasında yer alıyor.

Divan edebiyatına ilgi duyan okurlar, akademisyenler ve araştırmacılar için yararlı bir kaynak olması temennisiyle klasik Türk şiirinde duaların manevi dünyasına bir yolculuk yapmak isteyen herkesi bu eseri okumaya davet ediyoruz.



DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-6063-01-3



9 786256 063013